

Εργαστήριο Γνώσης και Αβεβαιότητας

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Safe University

Πλάνο ασφαλούς λειτουργίας Πανεπιστημίου

Μανόλης Γουάλλες και Γιώργος Παππάς

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	2
Εισαγωγή.....	4
Διαπίστευση.....	6
Πρόσβαση στο Πανεπιστήμιο.....	7
Πρόσβαση στις αίθουσες.....	9
Χωρητικότητα ασφαλούς λειτουργίας.....	9
Χώροι εκτόνωσης.....	10
Μέσα ατομικής προφύλαξης.....	11
Γενικός πληθυσμός.....	11
Ειδικός πληθυσμός.....	11
Διδασκαλία.....	12
Χωρισμός σε τμήματα.....	12
Έκταση ύλης και τρόπος διδασκαλίας.....	12
Ενισχυτική διδασκαλία.....	12
Υποδομές και συστήματα.....	13
Ηλεκτρονικό σύστημα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας.....	13
Εξοπλισμός.....	13
Υποδομές.....	14
Σίτιση.....	15
Φοιτητικές εστίες.....	16
Εμβολιασμός.....	17
Προώθηση.....	17
Εμβολιαστικά κέντρα.....	18
Test, trace, isolate, survey.....	19
Testing.....	19
Tracing.....	19

Πρωτόκολλο σε περίπτωση εντοπισμού κρούσματος.....	20
Surveillance	20
Εμπλεκόμενο προσωπικό.....	22
Προετοιμασία για ασφαλή λειτουργία	22
Υπεύθυνοι παρακολούθησης ασφαλούς λειτουργίας.....	22
Συμβούλιο παρακολούθησης της πανδημίας.....	23
Υπηρεσία φύλαξης και διοικητικό προσωπικό	23
Ενημέρωση ακαδημαϊκής κοινότητας	24
Help desk	25
Δημιουργία χρηστών	25
Έκδοση καρτών διαπίστευσης	25
Καταγραφή κατάστασης εμβολιασμού	26
Γενική υποστήριξη.....	26
Χρονισμός επιστροφής στη δια ζώσης λειτουργία	27
Εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο	28
Υποστήριξη από την πολιτεία	29
Νομοθεσία.....	29
Μεταβίβαση αρμοδιότητας	29
Ενισχυτική διδασκαλία.....	29
Οικονομική ενίσχυση	29
Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα	31
Συμπεράσματα	35

Εισαγωγή

Τόσο το Υπουργείο όσο και η Σύνοδος των Πρυτάνεων εισηγούνται το άνοιγμα των Πανεπιστημίων για το ερχόμενο ακαδημαϊκό έτος. Είναι εξαιρετικό νέο γιατί όταν το Πανεπιστήμιο λειτουργεί εξ αποστάσεως η διδασκαλία υπολείπεται και η έρευνα πάσχει.

Εάν πραγματικά επιθυμούμε τον Οκτώβριο να επιτύχουμε δια ζώσης λειτουργία των Πανεπιστημίων, και αυτή να έχει σοβαρές πιθανότητες να κρατήσει όλο το έτος και όχι για λίγες μόνο εβδομάδες και στη συνέχεια να κλείσουν ξανά, τότε χρειάζεται ήδη από σήμερα να ξεκινήσουν οι ανάλογες προετοιμασίες. Χρειάζεται στρατηγική, αναλυτικό πλάνο υλοποίησης, ικανές ομάδες εργασίας και πρωτίστως καλό συντονισμό, έγκαιρη αναγνώριση των αστοχιών και ανάλογη προσαρμογή της πορείας.

Προς αυτή ακριβώς την κατεύθυνση επιχειρούμε να συνεισφέρουμε με το παρόν κείμενο.

Ο παρόν οδηγός έχει δημιουργηθεί από τους (σε αλφαβητική σειρά):

- Μανόλη Γουάλλες, Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- Γιώργο Παππά, Παθολόγο, Διδάκτορα Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

καθένας από τους οποίους έχει συνεισφέρει με τις δικές του γνώσεις και εμπειρίες.

Αναγνωρίζουμε φυσικά πως ο οδηγός που έχουμε εκπονήσει δεν είναι τέλειος. Είναι όμως, από όσο γνωρίζουμε, ο πρώτος και έως σήμερα μόνος αναλυτικός οδηγός για την ασφαλή λειτουργία των Πανεπιστημίων. Η ελπίδα μας είναι πως θα αποτελέσει είτε ένα πλάνο έτοιμο προς υλοποίηση από κάθε ενδιαφερόμενο Πανεπιστήμιο είτε μια βάση την οποία κάθε Πανεπιστήμιο θα προσαρμόσει στις δικές του ιδιαιτερότητες. Άλλωστε αντίστοιχες ιδιαιτερότητες δεν επιτρέπουν και την τυφλή εφαρμογή αντίστοιχων πλάνων από Πανεπιστήμια του εξωτερικού στην ελληνική πραγματικότητα, ειδικά επειδή στο εξωτερικό η έννοια του campus, της σε μεγάλο βαθμό κλειστής ακαδημαϊκής κοινότητας, είναι περισσότερο διαδεδομένη και επιτρέπει ευχερέστερες επιδημιολογικές παρεμβάσεις, σε αντίθεση με πολλά εγχώρια ακαδημαϊκά ιδρύματα που βρίσκονται σε άμεση χωροταξική και διαδραστική συσχέτιση με τον αστικό ιστό που τα εμπεριέχει.

Κυρίως όμως ελπίζουμε πως η μελέτη του θα δείξει πως η κατάρτιση και εφαρμογή ενός τέτοιου πλάνου είναι όχι μόνο απαραίτητη αλλά και εφικτή. Αν τελικά εφαρμοστεί το δικό μας πλάνο ή προταθεί κάποιο βελτιωμένο από άλλους είναι δευτερεύον – και θα είμαστε ευτυχείς με κάθε βελτίωση που προτείνεται και προστίθεται στη δουλειά μας – καθώς αυτό θα βελτιώνει το χώρο του Πανεπιστημίου για όλους τους εμπλεκόμενους. Ελπίζουμε επίσης πως μέσω της επιτυχούς εφαρμογής ενός πλάνου όπως ετούτο, ο χώρος του Πανεπιστημίου θα δείξει και στους άλλους τομείς της κοινωνίας πώς μπορεί να σχεδιαστεί και να επιτευχθεί η επιτυχής σταδιακή μετάβαση στη νέα πραγματικότητα.

Η νέα αυτή πραγματικότητα οφείλει κατ' αρχάς να προσαρμοστεί στα τρέχοντα δεδομένα της πανδημίας. Το βασικότερο αυτών είναι η αναμενόμενη πλήρης επικράτηση του στελέχους Δέλτα του ιού, που εμφανίζει ιδιαίτερα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά: είναι

μεταδοτικότερο (υπολογίζεται ότι ο δείκτης R0 πλησιάζει το 7, ένας δηλαδή μολύνει κατά μέσο όρο άλλους 7, ενώ στο αρχικό στέλεχος ο δείκτης ήταν μεταξύ 2 και 3), έχει μικρότερο χρόνο επώασης (κατά μέσο όρο 4 ημέρες αντί για 5-6), έχει δυνητικά αυξημένη διάρκεια μεταδοτικότητας (που μπορεί να προσεγγίζει κατά μέσο όρο τις 18 ημέρες αντί για 14 των παλαιότερων στελεχών) και επάγει πολύ μεγαλύτερα ιικά φορτία (που μπορεί να επιμολύνουν παρατεταμένα κλειστούς χώρους και που μπορεί να καθιστούν αναγκαία αυστηρότερα μέτρα ατομικής προστασίας, π.χ. μάσκες N95, αλλά ταυτόχρονα επιτρέπουν και την μετάδοση του ιού από εμβολιασμένα άτομα που μπορεί να μολυνθούν και να εμφανίζουν καθόλου ή ήπια συμπτώματα). Τα επιδημιολογικά αυτά δεδομένα πιθανώς να οδηγήσουν σε τροποποίηση των γενικότερων οδηγιών της πολιτείας για τις πρακτικές που εφαρμόζονται σε κλειστούς χώρους, ενδεχόμενο στο οποίο θα ακολουθήσει και αντίστοιχη επικαιροποίηση του παρόντος πλάνου.

Διαπίστευση

Κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας εγγράφεται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας, η οποία μεταξύ άλλων καταγράφει την κατάσταση εμβολιασμού. Η δήλωση του εμβολιασμού είναι προαιρετική.

Όλοι θεωρούνται καταρχήν ως μη εμβολιασμένοι. Η σχετική εγγραφή τροποποιείται για όσες και όσους το επιθυμούν, μετά από επιβεβαίωση της εμβολιαστικής τους κατάστασης.

Για όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας εκδίδεται κάρτα διαπίστευσης η οποία φέρει RFID, QR code ή άλλο μηχανισμό για αυτόματη ανάγνωση και είναι απαραίτητη για την πρόσβαση στους χώρους του Πανεπιστημίου. Η κάρτα διαπίστευσης δεν έχει χρωματική διαφοροποίηση που να αποκαλύπτει στοιχεία εμβολιασμού ή άλλα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα.

Η έκδοση των καρτών διαπίστευσης γίνεται προκαταβολικά για το σύνολο των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας (μόνιμο προσωπικό, φοιτητές, συμβεβλημένο προσωπικό, προσωπικό αναδόχων που εργάζεται στο χώρο του πανεπιστημίου). Οι κάρτες τηρούνται με ασφάλεια (πχ σε κλειδωμένα ερμάρια με ευθύνη της υπηρεσίας φύλαξης) στην κεντρική είσοδο του ιδρύματος και παραδίδονται στους κατόχους τους κατά την πρώτη τους είσοδο στο χώρο.

Για τους επισκέπτες εκδίδονται προσωρινές κάρτες διαπίστευσης οι οποίες επιστρέφονται κατά την έξοδο από το Πανεπιστήμιο.

Πρόσβαση στο Πανεπιστήμιο

Ο συνολικός χώρος του Πανεπιστημίου θεωρείται χώρος ασφαλούς λειτουργίας.

Ο έλεγχος της πρόσβασης γίνεται στο σημείο εισόδου στο χώρο ασφαλούς λειτουργίας, ενδεικτικά στις κεντρικές εισόδους στην περίπτωση που υπάρχει αυτόνομο campus ή στις εισόδους των κτηρίων για ανεξάρτητα κτήρια που είναι διασκορπισμένα στον αστικό ιστό.

Ο έλεγχος συνίσταται σε σκανάρισμα της κάρτας διαπίστευσης. Το σύστημα απαντά δείχνοντας αν επιτρέπεται η είσοδος (πχ επιβεβαιωμένα εμβολιασμένο μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας), απαιτείται η επίδειξη βεβαίωσης αρνητικού τεστ ή εμβολιασμού (ανεμβολίαστο μέλος της κοινότητας) ή αν απαγορεύεται η είσοδος (πχ άτομο για το οποίο υπάρχει οδηγία isolation βάσει αποτελέσματος test ή tracing).

Στο σύστημα καταγράφεται η είσοδος του συγκεκριμένου ατόμου στο εσωτερικό του συγκεκριμένου ασφαλούς χώρου.

Πρόσθετοι έλεγχοι στο εσωτερικό του ασφαλούς χώρου δεν είναι απαραίτητοι και γίνονται μόνο ad hoc για τον δειγματοληπτικό έλεγχο της ακεραιότητας της διαδικασίας (πχ για την επιβεβαίωση πως δεν υπάρχει εναλλακτική θύρα εισόδου που δεν ελέγχεται).

Στο χρονικό διάστημα της πανδημίας αναπόφευκτα θα πρέπει να τεθούν περιορισμοί στην είσοδο ατόμων εκτός ακαδημαϊκής κοινότητας στους χώρους του ιδρύματος. Τα άτομα αυτά μπορεί να επιθυμούν είσοδο στα πλαίσια επιστημονικών ή άλλων ακαδημαϊκών εκδηλώσεων (π.χ. συνέδρια, απονομές πτυχίων, ομιλίες, ημερίδες, εκδηλώσεις φοιτητικών συλλόγων όπως κινηματογραφικές προβολές) ή μπορεί να επιθυμούν την πρόσβαση σε υπηρεσίες του ιδρύματος (βιβλιοθήκη). Για τη μείωση τόσο του φόρτου για τον έλεγχο της διαπίστευσης στις εισόδους του Πανεπιστημίου όσο και του αριθμού των ατόμων που κινούνται στο εσωτερικό του, συνίσταται να αποφεύγεται η βραχυχρόνια είσοδος ατόμων εκτός της ακαδημαϊκής κοινότητας. Η είσοδος σε τέτοιες περιπτώσεις μπορεί να εξατομικευτεί ανάλογα με το είδος της εκδήλωσης και τις τρέχουσες πολιτειακές οδηγίες περί κλειστών χώρων, σε κάθε περίπτωση όμως θα πρέπει να περιλαμβάνει πρόσφατο τεκμηριωμένο έλεγχο (με rapid test 24ωρου για παράδειγμα, αλλά όχι με αναφερόμενο self test) ή επίδειξη πιστοποιητικού ολοκλήρωσης εμβολιασμού, και ταυτόχρονη αυστηρή χρήση μέσων ατομικής προστασίας (ειδικά μάσκες). Προς αυτή την κατεύθυνση, τμήματα όπως το πρωτόκολλο, οι οικονομικές υπηρεσίες και άλλα που έχουν τακτικές συναλλαγές με κοινό εκτός του Πανεπιστημίου μπορούν να μεταφερθούν στις εισόδους ή να μείνουν εκτός του χώρου ασφαλούς λειτουργίας. Για την συναλλαγή σε αυτές τις υπηρεσίες, μπορεί να δημιουργηθεί, αν είναι εφικτό χωροταξικά, διαφορετική είσοδος, με λιγότερα προαπαιτούμενα (πλην των μέτρων ατομικής προστασίας) εφόσον η παρουσία των εξω-πανεπιστημιακών ατόμων θα είναι βραχυχρόνια, και ταυτόχρονα να

- επιταθούν τα μέτρα ανανέωσης του αέρα (βλέπε επόμενη ενότητα) στους κλειστούς χώρους των υπηρεσιών αυτών και
- να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα εξ αποστάσεως ολοκλήρωσης των αλληλεπιδράσεων αυτών.

Στις περιπτώσεις ή τις χρονικές περιόδους που δεν είναι εφικτό ή συμφέρον να υπάρχει μόνιμα προσωπικό σε κάποια είσοδο, αυτή παραμένει κλειστή ή λειτουργεί ad hoc (ενδεικτικά με χρήση κουδουνιού).

Πρόσβαση στις αίθουσες

Για τον κάθε επιμέρους χώρο στο εσωτερικό του Πανεπιστημίου (πχ αμφιθέατρο, αίθουσα, εργαστήριο κλπ) ορίζεται η χωρητικότητα ασφαλούς λειτουργίας ως μέγιστος επιτρεπτός αριθμός παρόντων ατόμων.

Πριν από την έναρξη μιας περιόδου χρήσης (πχ μιας διάλεξης) δεν υπάρχει κανένα άτομο στο χώρο.

Κατά την είσοδο στο χώρο κάθε άτομο σκανάρει την κάρτα διαπίστευσης και το σύστημα ελέγχει αν η χωρητικότητα επιτρέπει την είσοδο του συγκεκριμένου ατόμου και επιτρέπει ή απαγορεύει την είσοδο. Στην περίπτωση που επιτρέπεται η είσοδος καταγράφεται στο σύστημα η παρουσία του συγκεκριμένου ατόμου στο συγκεκριμένο χώρο για τη συγκεκριμένη περίοδο χρήσης.

Για την καταμέτρηση των παρόντων ατόμων κάθε πιστοποιημένα εμβολιασμένο άτομο μετρά ως ένα άτομο, ενώ κάθε άτομο για το οποίο δεν έχει καταγραφεί εμβολιασμός προσμετράται ως 3 άτομα. Η αναλογία του 3:1 βασίζεται στην τρέχουσα εκτίμηση του CDC περί ελάττωσης κατά 3 φορές του κινδύνου μόλυνσης από τον ιο στους εμβολιασμένους και αποσκοπεί στην εξισορρόπηση των δυνητικά μολυσματικών μονάδων-ατόμων που βρίσκονται σε έναν χώρο εφόσον 3 εμβολιασμένοι έχουν την ίδια αδρά πιθανότητα με 1 ανεμβολίαστο να εμφανίσουν 1 μεταδίδοντα τη νόσο. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται αυτόματη προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας στα εκάστοτε δεδομένα εμβολιασμού.

Το σύστημα δεσμεύει θέσεις για τους δηλωμένους διδάσκοντες κάθε περιόδου, ώστε να μην υπάρχει περίπτωση να καλυφθεί η χωρητικότητα του χώρου από φοιτητές και να μην μπορούν να εισέλθουν οι διδάσκοντες.

Χωρητικότητα ασφαλούς λειτουργίας

Για τον καθορισμό της χωρητικότητας ασφαλούς λειτουργίας λαμβάνονται υπόψη τα αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά της αίθουσας (εμβαδό και όγκος), η παρουσία, το εμβαδό και ο τύπος των παραθύρων (η ποσότητα της εισροής ατμοσφαιρικού αέρα που επιτρέπουν, η παρουσία επικλινών παραθύρων που επιτρέπουν μερικό άνοιγμα, το ύψος αυτών των επικλινών παραθύρων), η προϋπάρχουσα παρουσία συστημάτων θέρμανσης/ αερισμού (HVAC- heating, Ventilation, air-conditioning) και η δυνατότητα τοποθέτησης σε αυτά φίλτρων HEPA για «εξυγίανση» του αέρα του χώρου, το μέγεθος της πόρτας εισόδου και η δυνατότητα διατήρησής της ανοιχτής κατά το μάθημα (εξαρτώμενο από τους γειτονικούς χώρους, τον αερισμό τυχόν διαδρόμων – βλέπε “χώροι εκτόνωσης” ακολούθως, και τα αποδεκτά επίπεδα του επαγόμενου θορύβου του μαθήματος για τις διπλανές αίθουσες). Ο αδρός στόχος επαρκούς/ασφαλούς αερισμού υπολογίζεται από τις περισσότερες διεθνείς αρμόδιες αρχές στις 6 αλλαγές αέρα ανά ώρα. Κάθε ακαδημαϊκό ίδρυμα, θα πρέπει να εκτιμήσει τους διδακτικούς του χώρους σχετικά με την δυνατότητα αμιγώς φυσικού αερισμού καθώς και για την αντίστοιχη επάρκεια εναλλακτικών διδακτικών χώρων. Η εκτίμηση αυτή μπορεί να γίνει από το ακαδημαϊκό προσωπικό σχετικών επιστημονικών τομέων αν υπάρχουν (ιδρύματα με τμήματα σχετιζόμενα με αρχιτεκτονική, τμήματα μηχανικών αλλά και τμήματα φυσικής) ή σε αντίθετη περίπτωση να ζητηθεί αντίστοιχη

βοήθεια από άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή ούτε αυτή η προσέγγιση, η εκτίμηση μπορεί να γίνει κατά παραγγελία/ανάθεση από ιδιώτες με εξειδίκευση στο θέμα ή από στελέχη του ιδρύματος (τεχνική υπηρεσία, ακαδημαϊκοί με παρεμφερείς ειδικότητες) με την βοήθεια για παράδειγμα μετρητών CO₂ και με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία για την χρήση τους και την εκτίμηση των μετρήσεων για κάθε χώρο καθώς και τις πειραματικές συνθήκες υπό τις οποίες γίνεται η μέτρηση – ώστε να εξομοιώνεται με τις συνθήκες, αριθμού ατόμων, του μαθήματος).

Η εκτίμηση της ασφάλειας του αερισμού κάθε χώρου διαφέρει ανάλογα με τον χώρο. Έτσι, τα γραφεία του ακαδημαϊκού προσωπικού, ως χώρος στον οποίο δεν εναλλάσσονται συνεχώς πολλά διαφορετικά άτομα, μπορεί να θεωρηθούν ως ασφαλή αν ο κάθε επισκέπτης χρησιμοποιεί αυξημένα μέτρα ατομικής προστασίας (π.χ. μάσκα N95), αν ο χρόνος επίσκεψης περιορίζεται στο ελάχιστο δυνατό και σε κάθε περίπτωση κάτω των 15 λεπτών, και αν η επίσκεψη γίνεται με ανοιχτά παράθυρα. Αντίστοιχα, οι βιβλιοθήκες είναι χώροι ελάχιστης αποβολής ιικών σωματιδίων μέσω ομιλίας, οπότε η απλή χρήση μάσκας και ο περιορισμός του αριθμού των ταυτόχρονα παρόντων επαρκεί, πέραν του κατάλληλου φυσικού αερισμού. Το αντίθετο ισχύει για χώρους άσκησης ή έντονης φώνησης, όπως για παράδειγμα γυμναστήρια ή χώρους μουσικής διδασκαλίας, όπου οφείλει να επιδιώκεται μέγιστη ανανέωση αέρα, με μεγιστοποίηση του φυσικού αερισμού και προσθήκη τεχνητού καθαρισμού αν κρίνεται απαραίτητο.

Η αντισηψία επιφανειών, παρά το γεγονός της μικρής συμμετοχής της επαφής στην μετάδοση του ιού, συνεχίζεται βάσει των ισχυόντων πρωτοκόλλων, με επίταση σε αντικείμενα κοινής χρήσης (π.χ. πληκτρολόγια κοινόχρηστων υπολογιστών) δίπλα στα οποία τοποθετούνται υλικά απολύμανσης. Η απολύμανση κοινόχρηστων τουαλετών γίνεται τρεις ημερησίως.

Χώροι εκτόνωσης

Μεταξύ διαδοχικών χρήσεων οι αίθουσες θα χρειάζεται να παραμένουν ανοιχτές και κενές για κάποιο χρονικό διάστημα. Η εύρυθμη λειτουργία του Πανεπιστημίου απαιτεί οι διδακτικές περίοδοι να είναι συγχρονισμένες και κατά προέκταση να είναι συγχρονισμένες και οι περίοδοι κατά τις οποίες οι αίθουσες μένουν κενές.

Βέβαια δεν έχει νόημα να υπάρχει πρόνοια για τη διατήρηση των τμημάτων σταθερών και αυτά να αναμειγνύονται σε κάθε διάλειμμα. Συνεπώς χρειάζεται πρόνοια για κατά το δυνατό διακριτούς χώρους εκτόνωσης για την κάθε αίθουσα, ώστε κάθε τμήμα να κάνει το διάλειμμά του σε διαφορετικό χώρο.

Μέσα ατομικής προφύλαξης

Γενικός πληθυσμός

Η σωστή χρήση μάσκας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την είσοδο και την παραμονή στο χώρο ασφαλούς λειτουργίας του Πανεπιστημίου, εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων (βλέπε παρακάτω). Οι μάσκες θα πρέπει να είναι πάντα φορεμένες με σωστό τρόπο. Αυτό προϋποθέτει:

- πως η μύτη είναι μέσα στη μάσκα,
- το σαγόνι είναι μέσα στη μάσκα και
- η μάσκα εφαρμόζει καλά στο λαιμό και στο πρόσωπο.

Στο τρέχον πανδημικό περιβάλλον ενός λίαν μεταδοτικού στελέχους, η χρήση μάσκας στον εσωτερικό χώρο διδασκαλίας είναι επιβεβλημένη. Η χρήση της και η κατάλληλη εφαρμογή της θεωρείται ως προαπαιτούμενο παρακολούθησης μαθήματος, εργαστηρίου κλπ, και η μη συμμόρφωση, επιπροσθέτως οποιασδήποτε άλλης ποινής τυχόν προβλέπεται στους κανονισμούς του ιδρύματος, συνεπάγεται αυτόματη αποβολή από το χώρο διδασκαλίας.

Στον κανονισμό ασφαλούς λειτουργίας ορίζεται εάν ή πότε είναι απαραίτητη η χρήση μάσκας στους χώρους πέραν από τους χώρους διδασκαλίας (πχ εξωτερικούς χώρους, χώρους γραφείων, εστίες κλπ). Και σε αυτή την περίπτωση η μη συμμόρφωση, επιπροσθέτως οποιασδήποτε άλλης ποινής τυχόν προβλέπεται στους κανονισμούς του ιδρύματος, συνεπάγεται αυτόματη αποβολή από το συγκεκριμένο χώρο ή και από το χώρο του ιδρύματος συνολικά.

Για χώρους ελαττωμένου αερισμού, μεγάλης συγκέντρωσης ατόμων ή διεξαγωγής ειδικών εργαστηριακών ασκήσεων που απαιτούν στενή επαφή συστήνεται η χρήση μασκών N95.

Ειδικός πληθυσμός

Για το προσωπικό που έχει επιφορτιστεί με τον έλεγχο της πρόσβασης στο χώρο του Πανεπιστημίου ισχύουν τα ίδια που ισχύουν για το γενικό πληθυσμό.

Για το προσωπικό που έχει επιφορτιστεί με τον εμβολιασμό, τη διεξαγωγή των test και τη διαχείριση των θετικών κρουσμάτων εφαρμόζονται οι εκάστοτε οδηγίες του ΕΟΔΥ (στολή/ γάντια/ μάσκες/ κάλυπτρα/ προσωπίδες κλπ)

Διδασκαλία

Χωρισμός σε τμήματα

Για τον χωρισμό των φοιτητών σε τμήματα

- Δεν λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εγγεγραμμένων αλλά ο αριθμός που προκύπτει όταν οι μη εμβολιασμένοι προσμετρηθούν ως 3 άτομα καθέναν/καθεμία.
- Δεν λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος της κάθε αίθουσας αλλά η χωρητικότητα ασφαλούς λειτουργίας

Για τα διαφορετικά μαθήματα του ίδιου έτους διατηρούνται όσο είναι δυνατό σταθερά τμήματα, ώστε να δημιουργούνται υποομάδες φοιτητών που αναμειγνύονται το λιγότερο δυνατό. Φοιτητές μεγαλύτερων ετών που παρακολουθούν τα ίδια μαθήματα τοποθετούνται, όποτε είναι εφικτό, σε διαφορετικό τμήμα.

Αντίστοιχα, κατά τον ορισμό μικρότερων ομάδων για εργαστήρια, η κάθε ομάδα περιλαμβάνει άτομα από το ίδιο τμήμα.

Η δημιουργία τέτοιων σταθερών υπο-ομάδων μπορεί να μην εξασφαλίζει τον κλειστό χαρακτήρα της κάθε υπο-ομάδας (εφόσον θα υπάρχουν δεδομένα και εξω-διδασκτικές και εξω-ακαδημαϊκές δραστηριότητες του κάθε ατόμου, συχνά και μέσα στον αστικό ιστό που περιέχει/ συνορεύει με το ακαδημαϊκό ίδρυμα), όμως επιτρέπει την βέλτιστη ιχνηλάτηση εντός του χώρου σε περίπτωση εμφάνισης κρούσματος και μετάδοσης.

Έκταση ύλης και τρόπος διδασκαλίας

Ο προτεινόμενος χωρισμός σε τμήματα θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο αριθμό τμημάτων από ό,τι στο παρελθόν, δεδομένο που θα δημιουργήσει μεγαλύτερη ανάγκη σε διδακτικούς πόρους καθώς το διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων δεν έχει αυξηθεί ανάλογα.

Προτείνεται η διατήρηση της ύλης των μαθημάτων, όπως αυτή ορίζεται στους οικείους οδηγούς σπουδών, αλλά η τροποποίηση του τρόπου διδασκαλίας τους ώστε η ύλη να καλύπτεται σε λιγότερες ώρες διδασκαλίας. Με αυτό τον τρόπο οι διδάσκοντες θα μπορούν να εξυπηρετούν τον αυξημένο αριθμό τμημάτων των μαθημάτων τους.

Παράλληλα με τη διδασκαλία προτείνεται η προετοιμασία και διάθεση προς τους φοιτητές συνοδευτικού υλικού αυτόνομης μελέτης

Ενισχυτική διδασκαλία

Για το ερχόμενο έτος παραμένει σε ισχύ το πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας που σκοπό έχει την πρόσληψη ικανού αριθμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών για την ενισχυτική διδασκαλία φροντιστηρίων για τα μαθήματα που το έχουν ανάγκη.

Το πρόγραμμα αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί για την αντιστάθμιση των μειωμένων ωρών κύριας διδασκαλίας των μαθημάτων.

Υποδομές και συστήματα

Ηλεκτρονικό σύστημα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας

Κεντρικό στοιχείο του πλάνου ασφαλούς λειτουργίας του Πανεπιστημιακού χώρου είναι η ηλεκτρονική πλατφόρμα που καταγράφει τα υγειονομικά στοιχεία (πχ στοιχεία εμβολιασμού και αποτελέσματα test), υποστηρίζει τις διαδικασίες (πχ επιβεβαίωση δικαιώματος εισόδου στο Πανεπιστήμιο και έλεγχο πως τηρούνται τα όρια χωρητικότητας των αιθουσών), παρακολουθεί τις ροές του πληθυσμού (πχ ποιοι φοιτητές βρίσκονται συγχρόνως σε κάποια αίθουσα) και υποστηρίζει την ιχνηλάτηση (με βάση την καταγραφή των ροών που προαναφέρθηκε).

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα είναι ανεξάρτητη (πχ δεν αναπτύσσεται ως επέκταση του συστήματος των γραμματειών), ενιαία για το σύνολο του ιδρύματος, ασφαλής, με ελεγχόμενη πρόσβαση και καταγράφει ποιος/πότε κάνει την κάθε νέα εγγραφή ή μεταβολή στοιχείων.

Καθένα από τα Πανεπιστήμια έχει τη δυνατότητα και την τεχνογνωσία να σχεδιάσει και να υλοποιήσει ένα ηλεκτρονικό σύστημα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας, όπως αυτό που περιγράφεται στον παρόντα οδηγό, πχ με την ανάθεσή του σε Τμήμα Πληροφορικής, Ψηφιακών Συστημάτων, Μηχανικών Η/Υ ή συναφές.

Η συνεργασία ιδρυμάτων, μέσω για παράδειγμα της Συνόδου των Πρυτάνεων, για την από κοινού ανάπτυξη της εφαρμογής θα μπορούσε να μειώσει το συνολικό φόρτο, να ενισχύσει την τεχνογνωσία που θα εισαχθεί στη σχεδίαση της εφαρμογής και να επιτρέψει την ταχύτερη υλοποίηση περισσότερων περιφερειακών και πρόσθετων δυνατοτήτων, υπό την προϋπόθεση πως η αναπτυσσόμενη λύση είναι ανοικτού κώδικα, ώστε κάθε ίδρυμα να είναι στη συνέχεια σε θέση να το προσαρμόσει στις ιδιαίτερες ανάγκες του και να το υποστηρίξει ευέλικτα και αυτόνομα.

Εξοπλισμός

Για την υλοποίηση του παρόντος πλάνου απαιτείται η προμήθεια, εγκατάσταση και υποστήριξη της λειτουργίας μιας σειράς νέων συστημάτων εξοπλισμού και των συνοδευτικών τους αναλωσίμων. Αυτά περιλαμβάνουν, ενδεικτικά:

- τον εξοπλισμό εκτύπωσης για τις κάρτες διαπίστευσης,
- τον εξοπλισμό υποστήριξης της λειτουργίας των σταθμών εισόδου, όπως για παράδειγμα scanners για τις κάρτες διαπίστευσης και υπολογιστές,
- συστήματα αερισμού και συστήματα εξυγίανσης του αέρα για τις αίθουσες και τα εργαστήρια,
- ψηφιακές και αναλογικές οθόνες προβολής ανακοινώσεων και ενημερώσεων σχετικά με τις ισχύουσες διαδικασίες και την τρέχουσα κατάσταση,
- θερμαντικά σώματα (για αίθουσες, εργαστήρια, χώρους σίτισης κλπ για λειτουργία το χειμώνα με ανοιχτά παράθυρα ή και σε εξωτερικούς χώρους).

Κατά την εξειδίκευση του παρόντος πλάνου κάθε ίδρυμα θα ορίσει τα ακριβή στοιχεία εξοπλισμού, τις ποσότητες και τις προδιαγραφές τους, προϋπολογίζοντας και το αντίστοιχο κόστος.

Υποδομές

Για κάθε αίθουσα στην οποία δεν επαρκεί ο φυσικός αερισμός (βλέπε ενότητα χωρητικότητας ασφαλούς λειτουργίας) ή δεν επιτυγχάνεται ο επιθυμητός αριθμός αλλαγών αέρα με τον συνδυασμό φυσικού αερισμού και HVAC, θα πρέπει να υπάρξει εγκατάσταση φορητών καθαριστών αέρα ώστε να εξασφαλίζεται, με την τοποθέτησή τους, ο επαρκής αερισμός. Ανάλογα με το είδος του καθαριστή αέρα, αλλά και τα χαρακτηριστικά της αίθουσας, ρυθμίζεται η θέση στην οποία θα εγκατασταθεί αλλά και ο ρυθμός λειτουργίας του (λαμβάνοντας υπόψη και το επαγόμενο αποτέλεσμα θορύβου).

Η χρήση διαχωριστικών τύπου plexiglas μεταξύ των φοιτητικών θέσεων δεν προτείνεται, εφόσον διατηρούνται οι αποστάσεις, καθώς ενδέχεται να περιπλέκουν τις ροές και την ανακατανομή του αέρα (και αιωρούμενων μολυσματικών σωματιδίων) εντός της αίθουσας.

Σίτιση

Οι χώροι εστίασης αποτελούν περιοχές αυξημένης επικινδυνότητας για μετάδοση, εφόσον αποτελούν χώρους μαζικής συγκέντρωσης μεγάλου και εναλλασσόμενου πληθυσμού, ο οποίος παραμένει για ικανό χρονικό διάστημα εντός του χώρου άνευ μάσκας. Ως εκ τούτου, και με βάση τα τρέχοντα πανδημικά δεδομένα, η ασφαλής λειτουργία των χώρων σίτισης προϋποθέτει τη διανομή προ-συσκευασμένων γευμάτων τα οποία θα καταναλώνονται σε εξωτερικό χώρο, της επιλογής του σιτιζόμενου.

Εναλλακτικά, μπορεί να υποστηριχθεί η δια ζώσης λειτουργία των χώρων σίτισης, με:

- περιορισμό των εισερχομένων με αντίστοιχη παράταση των ωραίων λειτουργίας και προσφοράς γευμάτων,
- την ύπαρξη επικουρικού προσωπικού που αναλαμβάνει την ταχεία εφαρμογή αντισηψίας σε επιφάνειες τραπεζιών μεταξύ των “ομάδων σίτισης”,
- την εξασφάλιση μέγιστου αερισμού του χώρου (όπως προαναφέρθηκε για χώρους έντονης άσκησης- φώνησης),
- χρήση ατομικών συσκευασιών αλατοπίπερου- λαδιού κτλ, και
- με αναζήτηση επικουρικών πρόσθετων χώρων που μπορούν να λειτουργήσουν ως πρόσθετοι χώροι εστίασης, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή απόσταση και η ελάχιστη δυνατή συγκέντρωση των ατόμων που γευματίζουν ταυτόχρονα.

Ο εμβολιασμός των εργαζομένων στην σίτιση και ειδικά την διανομή των γευμάτων αποτελεί προϋπόθεση απασχόλησης.

Φοιτητικές εστίες

Σε περίπτωση εστιών που λειτουργούν εντός του ακαδημαϊκού χώρου, ισχύουν τα μέτρα πρόσβασης που έχουν ήδη αναφερθεί.

Σε περίπτωση που οι φοιτητικές εστίες λειτουργούν εκτός Πανεπιστημίου, απαιτείται επιπρόσθετη ασφάλεια στην πρόσβαση εντός του χώρου τους, με φύλαξη.

Οι φοιτητικές εστίες μπορεί να λειτουργήσουν ως χώρος επιδημιολογικής ανάμιξης μεταξύ διαφορετικών υπο-ομάδων από πλήρως διαφορετικά ακαδημαϊκά τμήματα και σχολές, οπότε είναι χώρος υψηλού κινδύνου πολλαπλασιασμού μεμονωμένων κρουσμάτων. Προτείνεται η αυξημένη επιδημιολογική επιτήρηση, με τυχαίους δειγματοληπτικούς ελέγχους (π.χ. ανά όροφο- ομάδα διαμερισμάτων: σε περίπτωση ενός θετικού τυχαίου δείγματος, εξετάζεται ολόκληρος ο όροφος/ ομάδα διαμερισμάτων/ Surveillance Based Informative Testing, SBIT). Σε προαποφασισμένο και απομονωμένο (στον βαθμό του δυνατού) χώρο δημιουργούνται διαμερίσματα καραντίνας για την ασφαλή απομόνωση τυχόν κρούσματος από τους διαμένοντες. Για εστίες που χρησιμοποιούν κοινόχρηστες τουαλέτες, εξασφαλίζεται η αποκλειστική χρήση μιας τουαλέτας από τους διαμένοντες σε απομόνωση. Εξασφαλίζεται ο καθαρισμός των κοινόχρηστων τουαλετών τρεις ημερησίως.

Γίνεται παρακολούθηση των λυμάτων της εστίας για την ανεύρεση τυχόν ιικού φορτίου, δις εβδομαδιαίως.

Εμβολιασμός

Ως ακαδημαϊκά ιδρύματα που προωθούν την επιστήμη, τα Πανεπιστήμια οφείλουν να είναι πρωτοπόρα στην προώθηση του εμβολιασμού, ως αποδεδειγμένα αποτελεσματικού όπλου στην εξασθένηση της βαρύτητας τυχόν επαγόμενης νόσου, αλλά και στον περιορισμό, σε όποιο βαθμό, της συνεχιζόμενης μετάδοσης του ιού.

Στα πλαίσια αυτά, οι πανεπιστημιακές αρχές συλλέγουν (μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας) και ανακοινώνουν το ποσοστό (ανωνυμοποιημένη η δημοσίευση στοιχείων άρα δεν υπάρχει θέμα προσωπικών δεδομένων) του προσωπικού του ιδρύματος και του μέρους της ακαδημαϊκής κοινότητας που είναι εμβολιασμένο.

Οφείλει εδώ να σημειωθεί, ότι το διδακτικό προσωπικό αποτελεί τον δυνητικά πιθανότερο υπερμεταδότη εντός του ιδρύματος, εφόσον εμπλέκεται σε παρατεταμένης διάρκειας ταυτόχρονη παρουσία με εναλλασσόμενες ομάδες φοιτητών, και στην διάρκεια αυτή το προσωπικό, επειδή διδάσκει, αποβάλλει δυνητικά μεγαλύτερα ιικά φορτία μέσω της ομιλίας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, προτείνεται η εξέταση της δυνατότητας θέσπισης του εμβολιασμού ως προϋπόθεση για την απασχόληση σε διδακτικό ρόλο, τόσο για το τακτικό όσο και για το έκτακτο διδακτικό προσωπικό.

Η ίδια προϋπόθεση είναι αναγκαίο να θεσπιστεί για το προσωπικό που απασχολείται στη σίτιση και ιδιαίτερα στη διανομή των γευμάτων.

Πέραν των προσωπικών δεδομένων, οι ακαδημαϊκές αρχές οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη αναφορές και δημόσιες τοποθετήσεις μελών του ιδρύματος που αναπαράγουν ψεύδη ή παραπληροφορούν, και να εφιστούν την προσοχή σε (ή, σε υποτροπή να καλούν σε απολογία) μέλη του διδακτικού προσωπικού που υποπίπτουν σε αντίστοιχα ατοπήματα.

Μοντέλο του Πανεπιστημίου Yale, από τους Paltiel & Schwarz, κατέδειξε ότι ο εμβολιασμός είναι αναγκαία συνθήκη για την επάνοδο της ακαδημαϊκής ζωής σε όποια κανονικότητα: για 90% εμβολιαστική κάλυψη με ένα εμβόλιο 85% αποτελεσματικό, εξασφαλίζεται η δυνατότητα πλήρους ακαδημαϊκής λειτουργίας χωρίς κάποιον τακτικό διαγνωστικό έλεγχο. Αλλά με 50% κάλυψη με το ίδιο εμβόλιο, χρειάζεται καθημερινός τέτοιος διαγνωστικός έλεγχος. Οφείλει δε εδώ να σημειωθεί, ότι σε ευρεία εμβολιαστική κάλυψη του φοιτητικού πληθυσμού, δεν αναμένεται να παρουσιαστούν ζητήματα φθίνουσας εμβολιαστικής αποτελεσματικότητας, καθώς οι ημερομηνίες ολοκλήρωσης του εμβολιασμού των νεώτερων ηλικιών είναι πρόσφατες ενώ η μέση ανοσολογική ανταπόκριση των νέων ισχυρότερη.

Προώθηση

Σε ιδρύματα που έχουν σχολές επιστημών υγείας, δημιουργείται ομάδα ενημέρωσης που οργανώνει διαδικτυακές συνεδρίες πληροφόρησης των φοιτητών (αλλά και των εργαζομένων εν γένει) σχετικά με τα οφέλη του εμβολιασμού. Σε ιδρύματα που δεν έχουν σχετικές σχολές, μπορεί να εξασφαλιστεί η διενέργεια τέτοιων σεμιναρίων μέσω γειτονικών ιδρυμάτων ή συνεργασίας με κλιμάκια του ΕΟΔΥ. Η παρακολούθηση του σεμιναρίου θα είναι υποχρεωτική.

Παράλληλα το Πανεπιστήμιο, σε συνεργασία με τοπικές διοικητικές αρχές του σχετικού αστικού ιστού, οργανώνει αντίστοιχες εκδηλώσεις που να στοχεύουν και στην ενημέρωση της κοινότητας γενικά.

Σε περίπτωση λειτουργίας εμβολιαστικού κέντρου εντός του ιδρύματος, τον ρόλο της πληροφόρησης αναλαμβάνει το κέντρο, ιδανικά μέσω προβολής επιστημονικών δεδομένων σε οθόνες (ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μόλυνσης εξ επαφής με φυλλάδια κ.ο.κ.)

Εμβολιαστικά κέντρα

Σε ιδρύματα που έχουν σχολές επιστημών υγείας, δημιουργείται, σε συνεννόηση με τον ΕΟΔΥ και κατόπιν εκπαίδευσης από ΚΟΜΥ, ομάδα εμβολιασμού που αποκτά δικό της χώρο, σε κεντρικό σημείο του ιδρύματος, ώστε να προωθήσει και να διενεργήσει εμβολιασμό όσων το επιθυμούν. Σε ιδρύματα που δεν έχουν σχετικές σχολές, ή στην περίπτωση εξακτινωμένων ιδρυμάτων σε σχολές που λειτουργούν σε πόλεις όπου δεν συν-λειτουργούν σχετικές σχολές, αποσπάται προσωπικό από ΚΟΜΥ, που μπορεί να είναι παρόν συγκεκριμένες ημέρες της εβδομάδας.

Test, trace, isolate, survey

Testing

Η τρέχουσα σύσταση προβλέπει την διενέργεια δύο εβδομαδιαίων rapid test στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας που δεν έχουν ολοκληρώσει τον εμβολιασμό τους. Η διενέργεια των rapid test από κλιμάκιο της ίδιας της ακαδημαϊκής κοινότητας:

- επιτρέπει την αποφόρτιση από το κόστος του ελέγχου των υπόχρεων,
- εξασφαλίζει το αδιάβλητο της διαδικασίας εφόσον έχουν ήδη προκύψει περιπτώσεις πλαστών πιστοποιητικών (τόσο σε Ελλάδα όσο και Κύπρο),
- επιτρέπει στο ακαδημαϊκό ίδρυμα να διαπραγματευθεί απευθείας την προμήθεια αξιόπιστων τεστ εξασφαλίζοντας ένα συγκεκριμένο ισοζύγιο κόστους/ διαγνωστικής ακρίβειας (το οποίο, όπως και την επιλογή του τεστ, μπορεί να καθορίσει επιτροπή μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σχετιζόμενων με το αντικείμενο, ή σε απουσία αντίστοιχων τμημάτων, επιτροπή εξωτερικών συνεργατών).

Σε περίπτωση που η διενέργεια rapid test γίνεται σε εξω-πανεπιστημιακή βάση, προτείνεται η χρηματοδότηση τυχαίου διαγνωστικού ελέγχου ώστε να εξασφαλίζεται το αληθώς αρνητικό των εξωτερικών διαγνωστικών πιστοποιητικών. Η υποβολή των μελών της κοινότητας σε τέτοιο δειγματοληπτικό έλεγχο θα είναι υποχρεωτική και δεν θα τους επιβαρύνει οικονομικά.

Σε ιδρύματα με σχετικά τμήματα διερευνάται η δυνατότητα ανάπτυξης in-house διαγνωστικών μεθόδων, δυνητικά μεγαλύτερης ακρίβειας, μέθοδοι που θα πρέπει να εκτιμηθούν ταχέως από ανεξάρτητες πηγές/ νοσοκομεία/ εργαστήρια ως προς την αναφερόμενη αποτελεσματικότητά τους και ακολούθως να εφαρμοστούν ευρέως.

Δεν λαμβάνονται υπόψη self-test ή άλλες διαγνωστικές προσεγγίσεις που βασίζονται σε αυτό-δήλωση και δεν επιβεβαιώνονται από το ίδρυμα ή από άλλους ανεξάρτητους αξιόπιστους φορείς.

Tracing

Το ηλεκτρονικό σύστημα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας καταγράφει τους χώρους στους οποίους έχει βρεθεί το κάθε μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας σε κάθε χρονική στιγμή καθώς και ποια άλλα άτομα συνυπήρχαν στους ίδιους χώρους την ίδια στιγμή. Με την αξιοποίηση του συστήματος από μια προσχηματισμένη ομάδα ιχνηλάτησης, επιτρέπεται η βελτιστοποίηση της καταγραφής των εκτεθειμένων και η ταχύτερη ενημέρωσή τους, προς απομόνωσή τους και αποκλεισμό δημιουργίας αλυσίδας μετάδοσης.

Η ψηφιακή πλατφόρμα υποστήριξης της ασφαλούς λειτουργίας ενισχύεται με εφαρμογή πληροφόρησης για κινητά τηλέφωνα, που θα ειδοποιεί τυχόν εκτεθειμένους εντός του ακαδημαϊκού χώρου για το γεγονός.

Πρωτόκολλο σε περίπτωση εντοπισμού κρούσματος

Γενικές οδηγίες

Κάθε θετικός διαγνωστικός έλεγχος, εφόσον έχει πραγματοποιηθεί εντός του ιδρύματος, συνεπάγεται την ενημέρωση του θετικού ατόμου, και την απομόνωσή του υπό προκαθορισμένες από τον ΕΟΔΥ οδηγίες. Η εξειδικευμένη ομάδα προσωπικού που είναι υπεύθυνη για τον εντός του ιδρύματος εμβολιασμό μπορεί να αναλάβει και την διαχείριση ενός κρούσματος, με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί ο κατάλληλος εξοπλισμός στολή/ γάντια/ μάσκες/ κάλυπτρα/ προσωπίδες/ όχημα μεταφοράς). Λαμβάνεται μέριμνα για την φροντίδα των ατόμων που θα τεθούν υπό περιορισμό σε οικία που βρίσκεται εκτός του ιδρύματος, με τακτική μεταφορά απαραίτητων πρώτων υλών (τροφίμων κτλ), με προμήθεια απαραίτητων για την παρακολούθηση της εξέλιξης της νόσου (θερμόμετρο, οξύμετρο), τακτική επικοινωνία (από ομάδα ειδικών, αν υπάρχει) για την εξακρίβωση της γενικής κατάστασης και θέσπιση εθελοντικής τηλεφωνικής γραμμής ψυχολογικής υποστήριξης (στελεχωμένης από σχετικά τμήματα, αν υπάρχουν). Σε περίπτωση ανάγκης απομόνωσης ατόμου που διαμένει σε φοιτητική εστία, ισχύουν τα χωροταξικά που ήδη αναφέρθηκαν στο σχετικό κεφάλαιο.

Διδακτικό προσωπικό

Σε περίπτωση κρούσματος στο διδακτικό προσωπικό, επιπροσθέτως των γενικών οδηγιών χρειάζεται να ληφθεί μέριμνα για την κατά το δυνατό ομαλή συνέχιση της διδακτικής λειτουργίας του ιδρύματος και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη συμπλήρωση των 13 εβδομάδων που απαιτεί ο νόμος για να θεωρείται το μάθημα ως διδαχθέν.

Προτεραιότητα στην ολοκλήρωση του μαθήματος από τον ίδιο διδάσκοντα, ακόμη και αν αυτό γίνει με εναλλακτικό τρόπο, ελλιπώς ή με εκπτώσεις στην ποιότητα/πληρότητα της διδασκαλίας. Είναι καλό να αποφεύγεται η εμπλοκή άλλων διδασκόντων, ώστε τα μαθήματα να λειτουργούν ως ανεξάρτητες οντότητες και τυχόν δυσκολία στην υλοποίηση ενός μαθήματος να μη μεταφράζεται σε αντίστοιχη πίεση στην υλοποίηση των υπολοίπων. Αυτό θα επιτρέψει την κατά το δυνατό κανονική λειτουργία του Πανεπιστημίου, στη λογική του graceful degradation, εάν υπάρξει πρόβλημα στη διδασκαλία ενός μικρού σχετικά αριθμού μαθημάτων.

Με δικαίωμα υπογραφής

Μέριμνα χρειάζεται επίσης να ληφθεί για την ομαλή λειτουργία του ιδρύματος όταν δεν είναι διαθέσιμα άτομα κλειδιά με δικαίωμα υπογραφής και οι αναπληρωτές τους. Ενδεικτικά πρύτανης και αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και οι αναπληρωτές τους, ΠΟΥ ΕΛΚΕ, κλπ.

Προτείνεται η αξιοποίηση των ηλεκτρονικών υπογραφών όταν το αντίστοιχο προσωπικό είναι διαθέσιμο εξ αποστάσεως και η φύση των εργασιών το επιτρέπει και η έκτακτη εκχώρηση δικαιώματος υπογραφής σε υφισταμένους.

Surveillance

Αξιοποιείται η δυνατότητα παρακολούθησης των λυμάτων των διαφόρων κτηρίων του ιδρύματος για την παρουσία ανιχνεύσιμου ιικού φορτίου, ιδανικά δις εβδομαδιαίως. Σε

περίπτωση ανίχνευσης θετικού φορτίου σε συγκεκριμένη εκροή, από δεδομένα κτήρια, ακολουθεί εκτεταμένος δειγματοληπτικός έλεγχος, ανεξάρτητα του εμβολιαστικού status, όλων όσων έχουν πρόσφατη δια ζώσης επαφή με τα συγκεκριμένα κτίρια, σε υποχρεωτική βάση.

Εμπλεκόμενο προσωπικό

Προετοιμασία για ασφαλή λειτουργία

Για την προετοιμασία της ασφαλούς επιστροφής σε δια ζώσης λειτουργία θα χρειαστεί να οριστούν:

- Επιτροπή για τον έλεγχο των χώρων, τον καθορισμό της χωρητικότητας λειτουργίας και την προδιαγραφή τυχόν απαιτούμενων σχετικών προμηθειών και παρεμβάσεων, όπως αναφέρεται στην ενότητα των υποδομών. Προτείνεται να στελεχωθεί κατά προτεραιότητα από διδάσκοντες τμημάτων μηχανικών (με προτίμηση στους αρχιτέκτονες μηχανικούς) και φυσικών.
- Επιτροπή για την προετοιμασία του προωθητικού/εκπαιδευτικού υλικού καθώς και για την πληροφόρηση και εκπαίδευση προσωπικού και φοιτητών στις νέες διαδικασίες. Προτείνεται να στελεχωθεί κατά προτεραιότητα από διδάσκοντες τμημάτων ιατρικής και νοσηλευτικής.

Στην περίπτωση που οι ανωτέρω επιτροπές, όπως στελεχώνονται από το τακτικό προσωπικό του ιδρύματος, δεν διαθέτουν το σύνολο της απαιτούμενης τεχνογνωσίας για την εκπλήρωση του σκοπού τους, μπορούν να ενισχυθούν μέσω εξωτερικής ανάθεσης έργου σε ιδιώτες ή την ενίσχυση από άλλα ιδρύματα. Σε κάθε περίπτωση η επιτροπή τακτικών μελών του ιδρύματος έχει τόσο το συντονισμό όσο και την ευθύνη του έργου.

Υπεύθυνοι παρακολούθησης ασφαλούς λειτουργίας

Για την υλοποίηση και παρακολούθηση της ασφαλούς λειτουργίας του Πανεπιστημίου θα χρειαστεί να οριστούν:

- Επιτροπή ελέγχου πρόσβασης, για την οργάνωση, το συντονισμό και την επίβλεψη της λειτουργίας της ελεγχόμενης πρόσβασης τόσο συνολικά στο Πανεπιστήμιο όσο και ειδικότερα στους επιμέρους χώρους του. Προτείνεται να στελεχωθεί από διδάσκοντες με σημαντική διοικητική εμπειρία και ανώτερο διοικητικό προσωπικό του ιδρύματος. Για τη θέση του επικεφαλής προτείνεται να αξιοποιηθεί διδάσκων με σημαντική διοικητική εμπειρία που θα απαλλαγεί για τη διάρκεια της θητείας του από κάθε άλλο διδακτικό και διοικητικό φόρτο.
- Επιτροπή εμβολιασμού και εσωτερικής επιδημιολογικής επιτήρησης, για την οργάνωση και το συντονισμό των δράσεων που σχετίζονται με τον εμβολιασμό, για την οργάνωση, το συντονισμό και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων ατομικών διαγνωστικών ελέγχων και ελέγχων λυμάτων καθώς και για τη διαχείριση των θετικών κρουσμάτων. Προτείνεται να στελεχωθεί από διδάσκοντες και διοικητικό προσωπικό από ιατρικά και νοσηλευτικά τμήματα. Για τη θέση του επικεφαλής προτείνεται να αξιοποιηθεί διδάσκων με σημαντική διοικητική εμπειρία που θα απαλλαγεί για τη διάρκεια της θητείας του από κάθε άλλο διδακτικό και διοικητικό φόρτο.
- Επιτροπή εξωτερικής επιδημιολογικής επιτήρησης, για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πανδημίας και της διεθνούς σχετικούς βιβλιογραφίας, με κύρια

αρμοδιότητα την επικαιροποίηση του παρόντος οδηγού, των οδηγιών και του εσωτερικού κανονισμού σε περίπτωση μεταβολής των δεδομένων/ ανάδυσης νέων στελεχών με μείζονες επιδημιολογικές διαφορές, ανεξάρτητα από τον χρόνο τροποποίησης των αντίστοιχων οδηγιών από την πολιτεία. Προτείνεται να στελεχωθεί από επιστήμονες σχετικών κλάδων, εφόσον υπάρχουν στο ίδρυμα, ή να ζητηθεί η βοήθεια άλλου ιδρύματος.

Συμβούλιο παρακολούθησης της πανδημίας

Για το συντονισμό των ανωτέρω επιτροπών και τη συνολική επιτήρηση της ασφαλούς λειτουργίας του ιδρύματος σε ανώτατο επίπεδο δημιουργείται ένα συμβούλιο παρακολούθησης της πανδημίας, από τις ακαδημαϊκές αρχές, τους επικεφαλής των ανωτέρω επιτροπών, εκπροσώπους των εργαζομένων και των φοιτητών, και μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας με εξειδίκευση στο αντικείμενο (ή ειδικούς εξωτερικούς συνεργάτες αν δεν υπάρχουν αντίστοιχα σχετικά τμήματα). Το συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά ανά δύο εβδομάδες, ώστε να παρακολουθεί τα τρέχοντα ενδο-πανεπιστημιακά δεδομένα της πανδημίας, και συνεδριάζει εκτάκτως επί συρρών κρουσμάτων. Το συμβούλιο προαποφασίζει ποιο ποσοστό θετικότητας επί του συνόλου του πληθυσμού της ακαδημαϊκής κοινότητας αποτελεί όριο ασφαλούς δια ζώσης λειτουργίας.

Υπηρεσία φύλαξης και διοικητικό προσωπικό

Ο έλεγχος της πρόσβασης στο χώρο του Πανεπιστημίου είναι η κρίσιμότερη διεργασία κατά την υλοποίηση του πλάνου ασφαλούς λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Στην περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο (πχ ανεπάρκεια προσωπικού) δεν είναι εφικτός ο έλεγχος πρόσβασης τότε είτε δεν μπαίνει κανείς και το Πανεπιστήμιο δεν λειτουργεί καθόλου, είτε εισέρχεται έστω και μικρός αριθμός ατόμων με ελλιπή έλεγχο ή άνευ ελέγχου, περίπτωση στην οποία κανένας χώρος του Πανεπιστημίου δεν θεωρείται πλέον ασφαλής.

Συνεπώς είναι προτιμότερο να λειτουργεί ο έλεγχος πρόσβασης και να υπολειτουργούν κάποιες από τις λοιπές υπηρεσίες του ιδρύματος από το να υπολειτουργεί ο έλεγχος πρόσβασης που θα οδηγούσε σε παύση λειτουργίας όλων των υπηρεσιών περιλαμβανομένης και της διδασκαλίας.

Με αυτό ως βασική αρχή, προτείνεται το σύνολο του διοικητικού προσωπικού να διατεθεί καταρχήν στον έλεγχο πρόσβασης και να εκπαιδευτεί για αυτό. Στη συνέχεια, το πλεονάζον προσωπικό μπορεί να επιστρέφει στην τακτική διοικητική του θέση, έχοντας όμως λάβει τη σχετική εκπαίδευση και έχοντας τη δυνατότητα να διατεθεί εκ νέου στον έλεγχο πρόσβασης εφόσον απαιτηθεί.

Ενημέρωση ακαδημαϊκής κοινότητας

Η εφαρμογή ενός πλάνου όπως αυτό που περιγράφεται στο παρόν κείμενο συνιστά μια μεγάλη διαφορά στον τρόπο λειτουργίας του Πανεπιστημίου, σε σχέση με ό,τι είχαν έως τώρα συνηθίσει τα μέλη του. Για αυτό το λόγο, η έγκαιρη, εύληπτη, στοχευμένη και αποτελεσματική ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τους στόχους των νέων διαδικασιών και τους ακριβείς τρόπους εφαρμογής τους είναι κρίσιμο στοιχείο για την επιτυχία της προσπάθειας.

Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται μια ενδεικτική δέσμη ενεργειών, την οποία κάθε ίδρυμα μπορεί να εμπλουτίσει περισσότερο ανάλογα με τις δυνατότητές του και τις ιδιαίτερες ανάγκες του:

- Ανάπτυξη site με απλές και συγκεκριμένες οδηγίες ανάλογα με την ιδιότητα του μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας. Πιθανές ιδιότητες που οδηγούν σε διαφορετικές πληροφορίες είναι φοιτητές, διδακτικό προσωπικό, διοικητικό προσωπικό, εξωτερικός συνεργάτης, υπηρεσία ελέγχου πρόσβασης, υπηρεσία καθαρισμού, υπηρεσία σίτισης και επισκέπτης.
- Διοργάνωση online training session, διακριτά για κάθε κατηγορία προσωπικού, με τη συμμετοχή στην εκπαίδευση να είναι υποχρεωτική.
- Δια ζώσης orientation τις πρώτες ημέρες δια ζώσης λειτουργίας του Πανεπιστημίου, ξεχωριστά για κάθε κατηγορία μέλους του Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερη έμφαση προτείνεται στην εκπαίδευση των διδασκόντων καθώς και των φοιτητών, σε μικρές πάντα ομάδες.

Οι οδηγίες θα είναι καλό να περιλαμβάνουν και τη σχετική τεκμηρίωση, δηλαδή όχι μόνο τι κάνουμε αλλά και γιατί, ώστε τα μέλη της κοινότητας να γίνουν μέτοχοι της συνολικής προσπάθειας για ασφαλή λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Προτείνεται οι οδηγίες να ενσωματώνονται σε κάθε επικοινωνία (πχ στην ανακοίνωση του πότε ξεκινούν τα μαθήματα) καθώς και σε κάθε μήνυμα (πχ στις υπογραφές των email).

Ειδική πρόβλεψη θα χρειαστεί για την ενημέρωση των πρωτοετών φοιτητών που δεν έχουν ακόμη επαφή με το Πανεπιστήμιο και τα εσωτερικά του κανάλια επικοινωνίας.

Τέλος, θα είναι χρήσιμο να υπάρχουν σε όλους τους χώρους πινακίδες που θα υπενθυμίζουν τις πιο σημαντικές πληροφορίες για τον τρόπο κίνησης και λειτουργίας στο συγκεκριμένο κάθε φορά χώρο.

Help desk

Η ανάπτυξη της ψηφιακής πλατφόρμας που περιγράφεται στο παρόν είναι μεν κεντρικό στοιχείο του προτεινόμενου πλάνου, δεν είναι όμως από μόνη της αρκετή. Η ύπαρξη του ψηφιακού συστήματος συμπληρώνεται από τη λειτουργία γραφείου υποστήριξης – help desk που ενδεικτικά θα υποστηρίζει τα ακόλουθα:

Δημιουργία χρηστών

Ο κατάλογος χρηστών της εφαρμογής δημιουργείται αρχικά χρησιμοποιώντας στοιχεία από

- τον κατάλογο τακτικού διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου,
- τους καταλόγους έκτακτου διδακτικού προσωπικού του Πανεπιστημίου,
- τον κατάλογο τακτικού διοικητικού προσωπικού του Πανεπιστημίου,
- τον κατάλογο τακτικού τεχνικού προσωπικού του Πανεπιστημίου
- τους καταλόγους έκτακτου διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του Πανεπιστημίου,
- τους αντίστοιχους καταλόγους του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας, στην περίπτωση που αυτός λειτουργεί εντός του χώρου του Πανεπιστημίου,
- τους καταλόγους προσωπικού που απασχολούν στο εσωτερικό του Πανεπιστημίου διάφοροι ανάδοχοι (σίτιση, φύλαξη, καθαριότητα κλπ) και
- τους καταλόγους προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών και μεταδιδακτορικών φοιτητών των Τμημάτων του Πανεπιστημίου.

Ο κατάλογος χρηστών της εφαρμογής εμπλουτίζεται με στοιχεία επικοινωνίας (πχ από τον LDAP ή από τις συμβάσεις) ώστε να υπάρχει η δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας όποτε προκύψει ανάγκη με βάση τα στοιχεία που φυλάσσονται στην εφαρμογή χωρίς να χρειάζεται να υπάρξει ενδιάμεση επικοινωνία με τη διοικητική μονάδα με την οποία συνδέεται ο κάθε χρήστης.

Πέρα από την αρχική δημιουργία χρηστών, νέοι χρήστες θα χρειάζεται να δημιουργούνται σε διάφορες στιγμές. Ενδεικτικά για νέες προσλήψεις, νέους διδακτορικούς φοιτητές, προπτυχιακούς φοιτητές που έρχονται καθυστερημένα με μεταγραφή κλπ. Το help desk μπορεί να αναλάβει τόσο την αρχική δημιουργία των χρηστών όσο και τη μελλοντική προσθήκη των νέων εγγραφών. Αντίστοιχα, είναι αρμόδιο για τη διαγραφή χρηστών που χάνουν την ιδιότητα με την οποία είχαν πρόσβαση στο χώρο του Πανεπιστημίου.

Έκδοση καρτών διαπίστευσης

Έχει ήδη αναφερθεί πως οι κάρτες διαπίστευσης δημιουργούνται εξ αρχής. Καθώς όμως νέοι χρήστες μπορούν να προστίθενται σε οποιαδήποτε στιγμή, χρειάζεται να υπάρχει αντίστοιχα η δυνατότητα έκδοσης νέων καρτών.

Τις πρώτες εβδομάδες εφαρμογής του πλάνου ασφαλούς λειτουργίας είναι αναμενόμενο οι θύρες εισόδου να είναι περισσότερο επιφορτισμένες με τον έλεγχο πρόσβασης και την παράδοση των ήδη έτοιμων καρτών πρόσβασης στους χρήστες. Σε αυτό το διάστημα προτείνεται η έκδοση νέων καρτών να γίνεται από το γραφείο υποστήριξης.

Σε δεύτερο χρόνο, όταν το μεγαλύτερο πλήθος καρτών θα έχει παραδοθεί και τόσο οι ελεγκτές όσο και οι φοιτητές/επισκέπτες θα έχουν εξοικειωθεί με τις διαδικασίες και ο έλεγχος θα κινείται πιο γρήγορα, είναι εφικτό να μεταφερθεί η αρμοδιότητα έκδοσης νέων καρτών στα σημεία ελέγχου, εφόσον υπάρχει εκεί ο απαιτούμενος εξοπλισμός για τις εκτυπώσεις.

Καταγραφή κατάστασης εμβολιασμού

Για τους ίδιους λόγους όπως και με την έκδοση των καρτών διαπίστευσης, για το πρώτο διάστημα προτείνεται η καταγραφή της κατάστασης εμβολιασμού να γίνεται από το help desk.

Σε δεύτερο χρόνο μπορεί να δοθεί η δυνατότητα και στα σημεία ελέγχου.

Πρόσβαση για καταγραφή της κατάστασης εμβολιασμού θα πρέπει φυσικά να έχουν και οι μονάδες εμβολιασμού που λειτουργούν εντός του ιδρύματος.

Στις εσωτερικές διαδικασίες που θα οριστούν εξειδικεύεται ο τρόπος επιβεβαίωσης της κατάστασης εμβολιασμού. Ενδεικτικά, θα μπορούσε να απαιτείται η προσκόμιση/επίδειξη της βεβαίωσης που εκδίδεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο πριν την καταγραφή θα επαληθεύεται μέσω της αντίστοιχης υπηρεσίας του gov.gr.

Γενική υποστήριξη

Όπως με κάθε ψηφιακό σύστημα, το help desk μπορεί να προσφέρει υποστήριξη για κάθε έκτακτο ή απρόβλεπτο ζήτημα τυχόν προκύψει. Στην περίπτωση που η εφαρμογή έχει προσαρμοστεί στις ανάγκες του ιδρύματος από εσωτερική ομάδα, στο δεύτερο βαθμό υποστήριξης προτείνεται να συμμετέχουν μέλη της ομάδας ανάπτυξης, ώστε να υπάρχει βαθύτερη γνώση των λειτουργιών του συστήματος και στην περίπτωση που εντοπίζεται αστοχία του ίδιου του συστήματος να υπάρχει η δυνατότητα άμεσης παρέμβασης.

Χρονισμός επιστροφής στη δια ζώσης λειτουργία

Η δια ζώσης λειτουργία του Πανεπιστημίου με τους όρους που περιγράφονται στον παρόντα οδηγό ξεκινά στις 20 Σεπτέμβρη με το μόνιμο προσωπικό των ιδρυμάτων. Σε μια περίοδο δύο εβδομάδων δοκιμάζονται συστήματα και διαδικασίες και γίνονται οι απαραίτητες προσαρμογές και βελτιώσεις.

Την πρώτη εβδομάδα του Οκτώβρη ξεκινούν τα μαθήματα 4^{ου} και 5^{ου} έτους και τα μεταπτυχιακά μαθήματα.

Τη δεύτερη εβδομάδα του Οκτώβρη ξεκινούν τα μαθήματα του 3^{ου} έτους.

Την Τρίτη εβδομάδα του Οκτώβρη ξεκινούν τα μαθήματα του 2^{ου} έτους.

Στο τέλος Οκτώβρη ξεκινούν τα μαθήματα του 1^{ου} έτους.

Σε αυτό το διάστημα παρακολουθείται η λειτουργία των συστημάτων και των διαδικασιών με τον αυξανόμενο φόρτο και γίνονται οι τυχόν απαιτούμενες παρεμβάσεις, ανά περίπτωση.

Εσωτερικό Θεσμικό πλαίσιο

Για την υλοποίηση του παρόντος οδηγού, απαιτούνται κατελάχιστον οι ακόλουθες παρεμβάσεις στο εσωτερικό θεσμικό πλαίσιο των ιδρυμάτων:

- Χρειάζεται να θεσμοθετηθούν οι ακριβείς αρμοδιότητες των ανωτέρω επιτροπών. Για την επιτάχυνση των διαδικασιών, προτείνεται ο ευέλικτος/διασταλτικός καθορισμός των αρμοδιοτήτων, ώστε να μπορούν για παράδειγμα να εκκινήσουν διαδικασίες προμηθειών κλπ χωρίς να απαιτούνται εγκρίσεις από πολυάριθμες άλλες διοικητικές ενότητες, εντός προκαθορισμένων ορίων.
- Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο οι Πρόεδροι των Τμημάτων έχουν την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία τους. Είναι σημαντική η διευκρίνηση των αρμοδιοτήτων και κυρίως της προτεραιότητας αρμοδιοτήτων μεταξύ των Προέδρων των Τμημάτων και των μελών των επιτροπών που συντονίζουν την ασφαλή λειτουργία του Πανεπιστημίου. Προτείνεται η ευθύνη ομαλής λειτουργίας του Τμήματος να παραμείνει στους Προέδρους, οι οποίοι θα φροντίζουν για την υλοποίηση από όλα τα μέλη του Τμήματος όσων αποφασίζονται από τις συντονιστικές επιτροπές του ιδρύματος. Για την επιτάχυνση των διαδικασιών προτείνεται να διευκρινιστεί πως οι αποφάσεις των συντονιστικών οργάνων κοινοποιούνται απευθείας σε όλα τα μέλη που αφορούν και είναι εφαρμοστέες απευθείας, χωρίς να απαιτείται προηγούμενη επιβεβαίωσή τους από Προέδρους ή άλλους επικεφαλής επιμέρους διοικητικών ενότητων του ιδρύματος.
- Ο πειθαρχικός κώδικας του ιδρύματος χρειάζεται να επεκταθεί, ώστε να περιλαμβάνει προβλέψεις ειδικά για παραβάσεις που σχετίζονται με τα οριζόμενα στις διαδικασίες που διασφαλίζουν τη δια ζώσης λειτουργία του Πανεπιστημίου.
- Ειδική μνεία έχει ήδη γίνει σε προηγούμενη ενότητα για τη διαχείριση δημόσιων τοποθετήσεων διδασκόντων που δεν συνάδουν με τις αρχές της επιστήμης. Οι σχετικές προβλέψεις προτείνεται να ενσωματωθούν στον κώδικα δεοντολογίας ως ξεχωριστή ενότητα ιδιαίτερης βαρύτητας.
- Ο παρόν οδηγός παρέχει το σκελετό ενός κανονισμού ασφαλούς λειτουργίας. Για την εφαρμογή του είναι απαραίτητη η εξειδίκευσή του για το κάθε ίδρυμα και η έγκρισή του ώστε να αποτελέσει δεσμευτικό κανονισμό του Πανεπιστημίου.
- Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο χρειάζεται να επανακαθοριστεί λαμβάνοντας υπόψη το διαφορετικό χρονισμό έναρξης των διαφορετικών εξαμήνων, ώστε να μπορούν να συμπληρωθούν οι 13 εβδομάδες μαθημάτων για όλα τα έτη. Αντίστοιχη μέριμνα χρειάζεται για το χρονισμό και τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρητικότητες των αιθουσών που θα απαιτηθούν για τη δια ζώσης εξέταση.
- Το αρχικό πρωτόκολλο διαχείρισης κρούσματος προβλέπει μόνο τη διαχείριση του κρούσματος από την υγειονομική σκοπιά. Προτείνεται η εξειδίκευση και επέκτασή του σε δεύτερο χρόνο από τη διδακτική σκοπιά για την αντιμετώπιση ζητημάτων όπως η διαχείριση των απουσιών σε κλινικές και εργαστήρια ή εναλλακτικές μέθοδοι συμμετοχής στην εξεταστική για φοιτήτριες και φοιτητές που βρίσκονται σε απομόνωση με βάση τα αποτελέσματα εξέτασης ή ιχνηλάτησης.

Υποστήριξη από την πολιτεία

Νομοθεσία

Οι προμήθειες που απαιτείται να υλοποιηθούν για την εφαρμογή του προτεινόμενου πλάνου ασφαλούς λειτουργίας δεν μπορούν να γίνουν έγκαιρα με βάση το ισχύον πλαίσιο δημόσιων προμηθειών.

Προτείνεται είτε η κατεξάιρεση αξιοποίηση διαδικασίας απευθείας ανάθεσης είτε η κατεξάιρεση επιτάχυνση των διαγωνιστικών διαδικασιών με μείωση των χρόνων και παράλληλη προστασία της διαδικασίας από ενστάσεις και ασφαλιστικά μέτρα (πχ με κατακύρωση σύμβασης πριν την ολοκλήρωση των διαδικασιών ενστάσεων και διορθωτικές ενέργειες σε δεύτερο χρόνο στην περίπτωση που κάποια ένσταση είναι επιτυχής).

Εφόσον για συγκεκριμένες επαγγελματικές ομάδες αποφασιστεί η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού, θα χρειαστεί η ανάλογη νομοθετική πρόβλεψη.

Μεταβίβαση αρμοδιότητας

Σύμφωνα με το προτεινόμενο πλάνο κάθε ίδρυμα παρακολουθεί την εσωτερική του επιδημιολογική κατάσταση και αντιδρά όπως απαιτείται. Υπάρχει ενδεχόμενο κάποιο ίδρυμα να έχει υψηλό ποσοστό εμβολιασμού και να επιτυγχάνει την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού για την ασφαλή λειτουργία ενώ την ίδια στιγμή κάποιο άλλο ίδρυμα να αντιμετωπίζει σημαντικές συρροές που δεν θα επιτρέπουν τη συνέχιση της δια ζώσης λειτουργίας του.

Είναι περισσότερο αποδοτικό να μη λαμβάνεται οριζόντια από το Υπουργείο η απόφαση για τον τρόπο λειτουργίας όλων των ιδρυμάτων αλλά αντίθετα οι οικείες Σύγκλητοι, οι οποίες γνωρίζουν καλύτερα τόσο την κατάσταση όσο και τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες κάθε ιδρύματος, να έχουν τη δυνατότητα να λάβουν την όποια απόφαση απαιτείται, στο χρόνο που απαιτείται. Προς αυτή την κατεύθυνση προτείνεται η εκ των προτέρων μεταβίβαση στις Συγκλήτους της αρμοδιότητας για την απόφαση σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του κάθε Πανεπιστημίου.

Ενισχυτική διδασκαλία

Το πρόγραμμα της ενισχυτικής διδασκαλίας μπορεί να συνεισφέρει στη δημιουργία μικρότερων τμημάτων με το υπάρχον κύριο διδακτικό προσωπικό χωρίς ουσιαστική έκπτωση στην ποιότητα του παρεχόμενου διδακτικού έργου. Είναι απαραίτητη η γενναία επέκτασή του, ώστε να μπορεί να εφαρμοστεί στο σύνολο των μαθημάτων με μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων (πχ μαθήματα πρώτων ετών, μαθήματα κορμού και υποχρεωτικά μαθήματα κατευθύνσεων)

Οικονομική ενίσχυση

Για την προμήθεια και εγκατάσταση του εξοπλισμού που έχει περιγραφεί στις προηγούμενες ενότητες, τις παρεμβάσεις σε χώρους, τα μέσα ατομικής προστασίας, τα υλικά απολύμανσης, τις διενέργειες των rapid test, τους ελέγχους λυμάτων, τους πρόσθετους καθαρισμούς σε

αίθουσες, εστίες και χώρους σίτισης και βέβαια για το πρόσθετο προσωπικό που θα υλοποιεί τους ελέγχους πρόσβασης, τους ελέγχους λυμάτων, τους εμβολιασμούς, τα test, την υποστήριξη και την ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας θα απαιτηθεί πρόσθετη χρηματοδότηση των ιδρυμάτων. Το ύψος της απαιτούμενης πρόσθετης ενίσχυσης για το κάθε ίδρυμα μπορεί να καθοριστεί με βάση τις ιδιαιτερότητες κάθε ιδρύματος από τις επιτροπές που έχουν περιγραφεί ανωτέρω.

Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα

Στην παρούσα ενότητα παραθέτουμε ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ενεργειών.

Για την κατάρτισή του έχουμε θεωρήσει ως χρόνο έναρξης τη δεύτερη εβδομάδα μετά το Δεκαπενταύγουστο (ώστε να υπάρχει ο χρόνος να ενημερωθούν σχετικά με την ύπαρξη του παρόντος πλάνου τα αρμόδια όργανα) και έχουμε θέσει ως στόχο την έναρξη των μαθημάτων την 1η εβδομάδα του Οκτώβρη.

Το χρονοδιάγραμμα μπορεί να τροποποιηθεί από το κάθε ίδρυμα, ανάλογα με τη χρονική στιγμή που θα επιλέξει για την έναρξη των μαθημάτων καθώς και ανάλογα με το βαθμό ευελιξίας και την ταχύτητα εργασίας των εμπλεκόμενων αρχών και ατόμων.

Σημειώνουμε πως η χρονική αλληλεξάρτηση των ενεργειών είναι περιορισμένη, συνεπώς τυχόν καθυστέρηση σε κάποια ή σε κάποιες ενέργειες δεν συνεπάγονται απαραίτητα τη συνολική καθυστέρηση της εφαρμογής του πλάνου, εφόσον η ομάδα συντονισμού του έργου επιδείξει την απαραίτητα ταχύτητα αντίδρασης και ικανότητα προσαρμογής.

Εβδομάδα		Υπεύθυνος	Εργασία
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Έγκριση σκελετού πλάνου ασφαλούς λειτουργίας
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός επιτροπής για έλεγχο των χώρων
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός επιτροπής για πληροφόρηση και εκπαίδευση
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός επιτροπής για τον έλεγχο της πρόσβασης
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός επιτροπής για εμβολιασμό και εσωτερική επιδημιολογική επιτήρηση
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός επιτροπής εξωτερικής επιδημιολογικής επιτήρησης και παρακολούθησης βιβλιογραφίας
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Σύγκλητος	Ορισμός συμβουλίου παρακολούθησης της πανδημίας
1 ^η	23-27 Αυγούστου	Υπουργείο	Μεταβίβαση αρμοδιότητας απόφασης για διαζώσης ή εξ αποστάσεων λειτουργία στις Συγκλήτους

2 ^η	30 Αυγούστου - 3 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος ή Σύνοδος Πρυτάνεων	Ανάθεση υλοποίησης εφαρμογής (σε ένα ή περισσότερα σχετικά Τμήματα)
2 ^η	30 Αυγούστου - 3 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για έλεγχο των χώρων	Έλεγχος των χώρων, σχετικές μετρήσεις, καθορισμός χωρητικότητας λειτουργίας, καθορισμός απαιτούμενων προμηθειών και παρεμβάσεων κατά περίπτωση
2 ^η	30 Αυγούστου - 3 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για πληροφόρηση και εκπαίδευση	Ανάπτυξη προωθητικού υλικού. Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού. Συγκρότηση ομάδας εκπαίδευσης.
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για έλεγχο των χώρων	Υλοποίηση προμηθειών και παρεμβάσεων στους χώρους διδασκαλίας
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος	Εξειδίκευση πλάνου ασφαλούς λειτουργίας
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος	Επικαιροποίηση εσωτερικού κανονισμού
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος	Επικαιροποίηση πειθαρχικού κώδικα
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος	Επικαιροποίηση κώδικα δεοντολογίας
3 ^η	6-10 Σεπτέμβρη	Σύγκλητος	Διαβίβαση τεκμηριωμένου αιτήματος πρόσθετης οικονομικής στήριξης προς το Υπουργείο
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για εμβολιασμό και εσωτερική επιδημιολογική επιτήρηση	Διαμόρφωση και εξοπλισμός χώρου εμβολιασμού
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Υπουργείο	Έγκριση πρόσθετης οικονομικής στήριξης
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Συμβούλιο παρακολούθησης της πανδημίας	Ορισμός ορίων διακοπής της δια ζώσης λειτουργίας του ιδρύματος

4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για τον έλεγχο της πρόσβασης	Παραλαβή της πρώτης έκδοσης της εφαρμογής και εκπαίδευση προσωπικού
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Help desk	Δημιουργία εγγραφών στην εφαρμογή
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Help desk	Έκδοση και διανομή καρτών διαπίστευσης για προσωπικό
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Help desk	Έκδοση καρτών διαπίστευσης για φοιτητές
4 ^η	13-17 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για πληροφόρηση και εκπαίδευση	Εκπαίδευση προσωπικού
5 ^η	20-24 Σεπτέμβρη	Διοικητικές υπηρεσίες	Έναρξη δια ζώσης λειτουργίας
5 ^η	20-24 Σεπτέμβρη	Help desk	Έναρξη καταγραφής εμβολιαστικής κατάστασης για προσωπικό
5 ^η	20-24 Σεπτέμβρη	Επιτροπή για πληροφόρηση και εκπαίδευση	Εκπαίδευση διδασκόντων
6 ^η	27 Σεπτέμβρη - 1 Οκτώβρη	Επιτροπή για εμβολιασμό και εσωτερική επιδημιολογική επιτήρηση	Έναρξη παρακολούθησης λυμάτων
6 ^η	27 Σεπτέμβρη - 1 Οκτώβρη	Επιτροπή για εμβολιασμό και εσωτερική επιδημιολογική επιτήρηση	Έναρξη testing
6 ^η	27 Σεπτέμβρη - 1 Οκτώβρη	Επιτροπή για εμβολιασμό και εσωτερική επιδημιολογική επιτήρηση	Έναρξη λειτουργίας εμβολιαστικού κέντρου

6 ^η	27 Σεπτέμβρη - 1 Οκτώβρη	Επιτροπή για πληροφόρηση και εκπαίδευση	Έναρξη εκπαίδευσης φοιτητών
7 ^η	4-8 Οκτώβρη	Σχολές και Τμήματα	Έναρξη διδασκαλίας 4ου/5ου έτους και ΠΜΣ
7 ^η	4-8 Οκτώβρη	Help desk	Έναρξη καταγραφής εμβολιαστικής κατάστασης για φοιτητές
8 ^η	11-15 Οκτώβρη	Σχολές και Τμήματα	Έναρξη διδασκαλίας 3ου έτους
9 ^η	18-22 Οκτώβρη	Σχολές και Τμήματα	Έναρξη διδασκαλίας 2ου έτους
10 ^η	25-29 Οκτώβρη	Σχολές και Τμήματα	Έναρξη διδασκαλίας 1ου έτους

Συμπεράσματα

Στο παρόν κείμενο έχουμε παρουσιάσει το σκελετό ενός οδηγού για την ασφαλή δια ζώσης λειτουργία του Πανεπιστημίου, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις τρέχουσες επιδημιολογικές και επιστημονικές εξελίξεις όσο και τις ιδιαιτερότητες του Ελληνικού Πανεπιστημίου.

Στον οδηγό έχουμε επιχειρήσει να εξετάσουμε κάθε πτυχή της προετοιμασίας, της υποστήριξης και της παρακολούθησης της ασφαλούς λειτουργίας του Πανεπιστημίου (από τις διαδικασίες για τους φοιτητές ως τις διαδικασίες για το προσωπικό, από την εκτίμηση των αναγκαίων παρεμβάσεων στους χώρους ως την προδιαγραφή των απαιτούμενων μέσω ατομικής προστασίας, από τη διενέργεια των τεστ ως την ιχνηλάτηση και τη διαχείριση των κρουσμάτων, από τις θεσμικές παρεμβάσεις ως τη διοικητική οργάνωση και από την εκτίμηση των προϋπολογισμών ως την κατάρτιση του χρονοδιαγράμματος).

Αναγνωρίζουμε φυσικά πως ο οδηγός που έχουμε εκπονήσει δεν είναι τέλειος. Είναι όμως, από όσο γνωρίζουμε, ο πρώτος και έως σήμερα μόνος αναλυτικός οδηγός για την ασφαλή λειτουργία των Πανεπιστημίων. Η ελπίδα μας είναι πως θα αποτελέσει είτε ένα πλάνο έτοιμο προς υλοποίηση από κάθε ενδιαφερόμενο Πανεπιστήμιο είτε μια βάση την οποία κάθε Πανεπιστήμιο θα προσαρμόσει στις δικές του ιδιαιτερότητες.

Κυρίως όμως ελπίζουμε πως η μελέτη του θα δείξει πως η κατάρτιση και εφαρμογή ενός τέτοιου πλάνου είναι όχι μόνο απαραίτητη αλλά και εφικτή. Ελπίζουμε επίσης πως μέσω της επιτυχούς εφαρμογής ενός πλάνου όπως ετούτο, ο χώρος του Πανεπιστημίου θα δείξει και στους άλλους τομείς της κοινωνίας πως μπορεί να σχεδιαστεί και να επιτευχθεί η επιτυχής σταδιακή μετάβαση στη νέα πραγματικότητα.

Υπογραμμίζουμε πως ο οδηγός έχει αναπτυχθεί λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα χρονική συγκυρία. Ο ιδιαίτερα ευμετάβλητος χαρακτήρας της πανδημίας και η ταχύτατη εξέλιξη της επιστήμης επιβάλλουν τη μεθοδική και συνεχή παρακολούθηση της ευρύτερης υγειονομικής κατάστασης και της τρέχουσας βιβλιογραφίας με σκοπό την επικαιροποίηση του παρόντος οδηγού όταν οι εξελίξεις το απαιτούν.